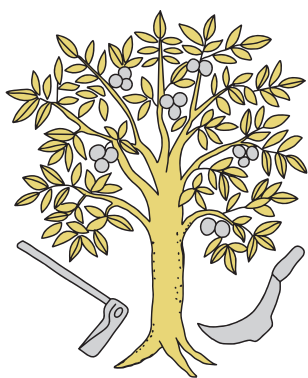

Spravodajca pre občanov Horných Orešian

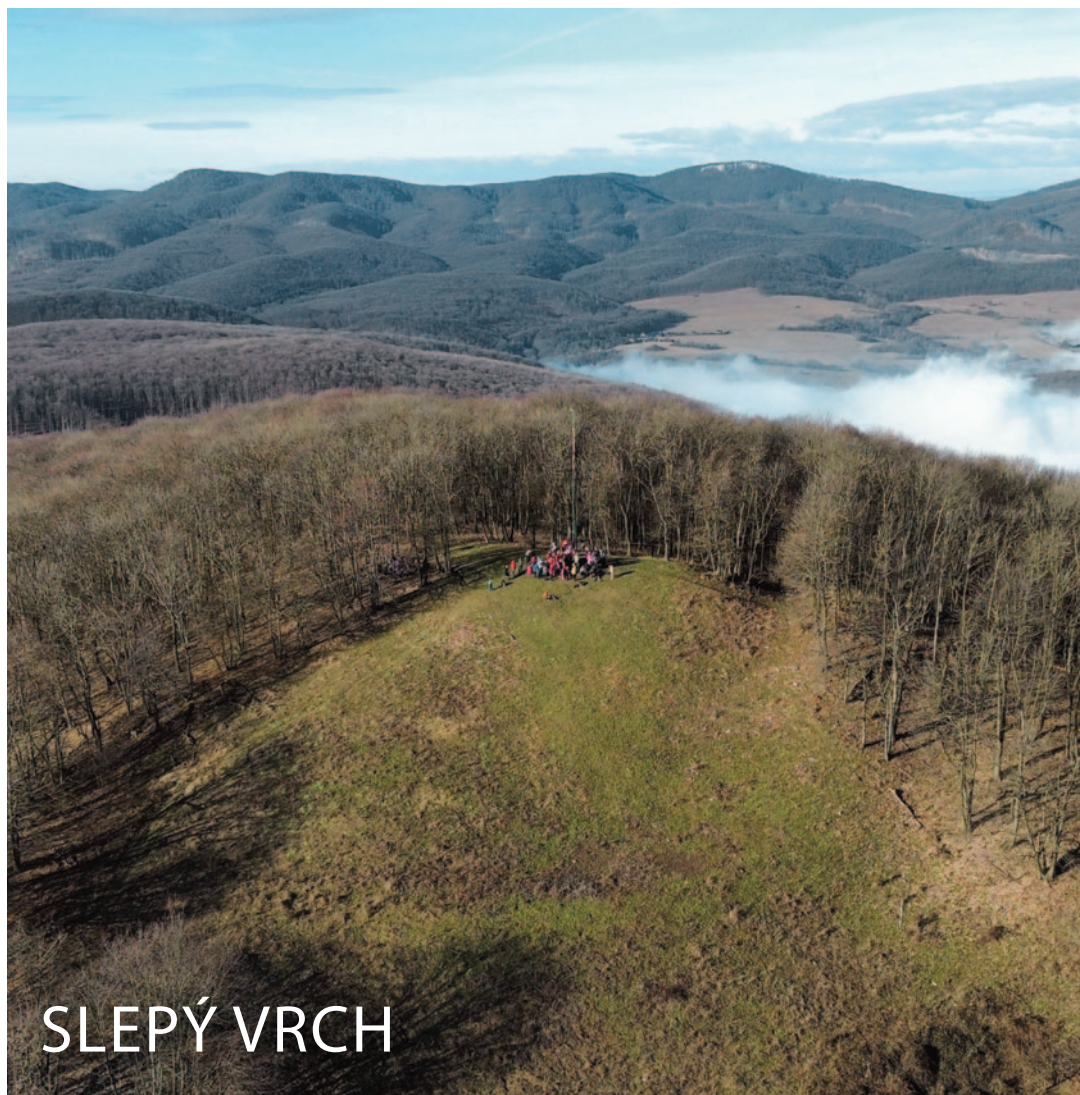

HORNÝCH OREŠIAN

Ročník 22 • Regionálne vydanie novín • Nepredajné • Štvrtročník • ISSN 1338-9505

Z OBSAHU:

• Príhovor starostu	1	• Mapy zberných miest	6	• Pod zelenou vežou	9
• Jednota dôchodcov	3	• Orešanská koštofka	7	• Bežci v roku 2024	10
• Červený kríž	4	• Novinky z knižnice	8	• Betonári turnaje	10
• Harmonogram zberu	4	• Kultúrne podujatia	9	• TJ Iskra aktuálne	11
• Jarné upratovanie	5	• Maškarný ples	9	• Demografia + jubileá	12
• O ovocných stromoch	5	• FidlíCanti nezahálajú	9	• Plán podujatí '24	12

SLEPÝ VRCH

Slepý vrch je súčasťou Orešianskych vrchov vo výbežku Malých Karpát a nachádza sa nad obcami Horné a Dolné Orešany. Budujú ho druhohorné vápence, kremence a na východnom úpätí fylity. Svojou výškou (543 m.n.m.) nijako nevyniká, no o to zaujímavejšia je jeho história. V roku 2005 tu archeológovia objavili pozostatky Keltského hradiska. Nachádzalo sa na úplnom vrchole kopca, zaberalo plochu asi 2 ha a obohnané bolo dvomi pásmi opevnenia, ktorých zvyšky možno aj dnes pozorovať v krajine ako výraznú terénnu vlnu. Hradisko pochádza z 5. storočia pred naším letopočtom (mladšia doba železná). Popri dobre zdokumentovaných keltských oppidách na Pohanskej, v Bratislave, či na liptovskom Havránku, ide pravdepodobne o najstaršie doposiaľ nájdené sídlisko z doby laténskej na Slovensku. Až do tohto objavu sa predpokladalo, že Kelti začali naše územie vo veľkom osídľovať až omnoho neskôr. Príslušníci keltského etnika tu ťažili železnú rudu, našli sa tu kováčske a hutnícke dielne, výrobné šperkov a zbytky drahých kovov. Vnútro hradiska bolo intenzívne obývané, o čom svedčí množstvo nálezov, najmä keramiky, ale i kovových predmetov – kopijí, oštepov, šípov, mečov. Hradisko pravdepodobne zaniklo násilne, taktiež boli nájdené dôkazy o pustošivom vyčistiť ohňa v hradisku. Slepý vrch ponúka krásny výhľad na Trnavskú pahorkatinu, ako aj skvelé otvorené priestranstvo, ktoré využívajú najmä paraglajdisti, vďaka optimálnym poveternostným podmienkam. Na Slepý vrch vedie viacero príjemných a turisticky nenáročných trás z Horných aj Dolných Orešian, takisto z Majdánskeho. Niekoľko rokov sa organizuje obecný koncoročný výstup na Slepý vrch, ktorý sa už teší všeobecnej obľube. Foto na obálke je práve z ostatného výstupu 30.decembra 2023 (autor Oto Hodulík).

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA, MILÍ OREŠANCI!

Od ostatného čísla našich obecných novín ubehlo zopár mesiacov, no udialo sa množstvo vecí, ktoré možno ani nie je vidno, sú to však nevyhnutné kroky k rôznym projektom a zámerom. Taktiež sa uskutočnilo viacero kultúrnych, spoločenských či športových podujatí a urobili sme aj niečo pre svoje zdravie.

Začnem tým, na čo sa nás pýtate najčastejšie – modernizácia cesty II/502, teda „hlavnej“. Na túto otázku teraz nevieme presne odpovedať a aj posledná informácia z Trnavského samosprávneho kraja je, že aktuálne stále čakajú na vyhodnotenie žiadosti o finančný príspevok – eurofondy. Posledná informácia z Odboru dopravnej politiky TTSK je, že cesta má ísť tento rok. Táto investícia je prioritou kraja, rovnako ako s tým súvisiaca naša investícia – modernizácia príľahlých chodníkov na Rajčanke aj Hlavnej ulici. Tu sme koncom roku dokončili aktualizáciu dokumentácie a začiatkom tohto roku pripravili príslušné povolenia.

Ďalšou dokumentáciou, ktorú sme tento rok dokončovali, bol projekt zberného dvora. Bude slúžiť na krátkodobé uskladnenie vytriedených zložiek odpadu a jeho súčasťou bude priestor na komunálnu techniku, ktorá v obci absentuje.

Aktuálne je v príprave viacero projektových dokumentácií. Na modernizáciu kuchyne v škole, obnovu cesty Rajná a na vybudovanie spomaľovacieho ostrovčeka na Trnavskej ceste. Na realizáciu spomínaných projektov sa bude žiadať finančná dotácia, resp. budú realizované v spolupráci so samosprávnym krajom či inými organizáciami a spoločnosťami.

Spomínaný spomaľovací ostrovček, ktorého cieľom je upokojenie dopravy na vstupe do obce po viac ako 1,2 km dlhom rovnom úseku, bol prejednávaný na pracovnom stretnutí, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia Správy a údržby ciest Trnavského samosprávneho kraja (SÚC TTSK), Okresného úradu Trnava, Okresného dopravného inšpektorátu. Súhlas s potrebou upokojenia dopravy bol jednoznačný.

Po vzájomnej dohode bude obec na projekte participovať vyhovením projektovej dokumentácie. Na stretnutí sa tiež hovorilo o možnosti vybudovania priechodu pre chodcov pri križovatke Trnavská ulica – Nová domovina – Športová.

Ďalšími drobnými opatreniami na upokojenie dopravy a zvýšenie bezpečnosti bolo osadenie spomaľovacích prahov, tzv. retardérov, pri základnej škole a cestného zrkadla na Lázni. Taktiež sme začiatkom mesiaca marec servisovali všetky tri merače rýchlosti – radary na vstupoch do obce. Stačilo by, aby vodiči dodržiavali značenia a predpisy a nebolo by potrebné robiť žiadne opatrenia. To platí

aj na Pálffyho námestí na Majdáne, kde bolo kvôli arogantným turistom zo strany autobusového dopravcu vyvolané ďalšie stretnutie za účelom riešenia blokovania priestoru na otáčanie autobusov, ku ktorému dochádza počas víkendov a sviatkov. Z toho dôvodu vznikne na námestí, ktoré je v správe SÚC TTSK, parkovacia zóna a parkovanie mimo vyhradených miest tak bude pokutovateľné. Ďalšie bezpečnostné prvky, ako spomaľovacie vankúše alebo dopravné značenia stop, pribudnú počas modernizácie ulice Nová domovina. Aktuálne stále, nie našou vinou, čakáme na vyhlásenie výzvy, aby sme sa mohli zapojiť so žiadosťou o nenávratný finančný príspevok.

Čo sa týka projektov, pri ktorých sme podávali dávnejšie žiadosti o príspevok – kultúrny dom, vodovod Nivy, stále čakáme na vyhodnotenie. Dúfajme, že obce, nielen tá naša, budú štátom podporované.

Začiatkom marca sme tiež začali pracovať na audite verejného osvetlenia, ktoré už potrebuje rozsiahlejšiu rekonštrukciu. Cieľom je zníženie nákladov na servis, materiál, zníženie spotreby energie, a teda celková úspora financií vynaložených na osvetlenie. V konečnom dôsledku týmto dôjde aj k zníženiu tvorby CO₂.

Na základe žiadostí súkromných prepravných spoločností bolo zastupiteľstvom schválené umiestnenie samoobslužného doručovacieho boxu Balíkovo pri kultúrnom dome a doplnenie druhého boxu Z-box na Športovej ulici.

Začiatkom roka vznikla aj zaujímavá nezvyčajná spolupráca hneď troch obcí. Je to myšlienka rozhladne troch obcí, ktorá bude rozhladnou na hranici troch katastrov, ale aj spoločným projektom všetkých troch zúčastnených obcí. Umiestnená bude na hranici Horných Orešian, Dolných Orešian a Bolerázu. Z miesta lokalita nad Zámkom je krásne vidieť na Malé Karpaty. Všetky obce pre-pája žltá cyklotrasa. Na mieste sa už nachádza existujúci altánok a nejaké náučné panely. Spolu s vežou tak vznikne bod, kam sa môžu občania vydať na krátky cyklovýlet, pokochať sa výhľadom, oddýchnuť si. Vznikne aj priestor, kde môžeme cykloturistovi predstaviť našu obec a mikroregión. Na realizáciu projektu Rozhladňa troch chotárov je podaná žiadosť na financovanie cez Fond na rozvoj Trnavského kraja.

V našej obci to hneď na začiatku roku žilo aj rôznymi podujatiami. Tradičnými, ale aj novými. Hneď v januári sa začali pri obecnej knižnici tvorivé dielne pre deti, ktoré po viacerých témach vyvrcholili literárno-hudobným podujatím, besedou so známym autorom Braňom Jobusom, ktorý navštívil našu obec už viackrát, no prvýkrát aj našu knižnicu. Je potešujúce, že nielen počas podujatí, ale počas celého roku navštevuje našu knižnicu aj čoraz viac detí a mládeže. Ďakujem paniam knihovníčkam za ich obetavú prácu. Obecná knižnica v kultúrnom dome je otvorená vždy v stredu a piatok od 17.00 do 19.00 hod. Registrácia aj výpožičky sú zdarma. Novinkou bol detský Maškarný ples, ktorý prekonal naše očakávania a v kultúrnom dome sa stretla viac ako stovka detí. Hneď o týždeň sme „smútili“, keď FidliCanti pochovali ich basu. Už druhýkrát sme premietali Orešanský rínek, tiež z dielne FidliCantov, ktorý je taký úspešný a obľúbený, že nie všetci sa na samotné predstavenie, ktoré tradične býva v októbri, zmestili. Orešanská košťofka – ochutnávka vín, sa konala už po 35.-krát a radí sa tak medzi najstaršie v okolí. Krásnym podujatím s charitatívnym rozmerom bola Pôstna polievka, ktorú už po deviaty krát zorganizovali občania, farníci Horných Orešian s podporou klubu KDĽH, farského a obecného úradu. Jej výťažok pomôže tým najzraniteľnejším.

Ako som spomínal v úvode, spravili sme niečo aj pre svoje zdravie

Pôstna polievka

a tiež pre zdravie druhých. V utorok 20. marca sa konal v kultúrnom dome Deň zdravia. Viacerí z vás, prevažne seniory, tak mohli bezplatne podstúpiť základné vyšetrenia, či už tlaku krvi, cukru, cholesterolu a podobne. Koncom marca sa konal prvý tohtoročný mobilný odber krvi. Potešujúce je, že sa zúčastnilo dvadsaťsedem darcov a hlavne päť prvodarcov!

Taktiež sa v našej obci športovalo. Koncom februára sa odohral v kultúrnom dome medzinárodný detský stolnotenisový turnaj s tradične kvalitným obsadením. Rozbehla sa tiež futbalová súťaž a hneď s vyhratým zápasom! Ďakujem našim športovcom, tiež bežcom, ktorí sa dobre „rozbehli“ za reprezentáciu našej obce.

Nebudem sa k podujatiam rozpisovať, viacero z nich bude mať v tomto čísle samostatný článok. Chcel by som ale poďakovať všetkým, ktorí akokoľvek prispeli k tomu, aby sa mohli uskutočniť. Či už členom komisie, zamestnankyniam a zamestnancom obecného úradu, ale aj všetkým občianskym združeniam a organizáciám, ktoré sa zapájajú do spoločenského života v obci a tiež zveľaďujú a budujú komunitný priestor. Som rád, že som sa mohol zúčastniť na viacerých výročných schôdzach a vypočuť si vaše plány, prípravy a pomôcť tak s organizáciou. Ďakujem!

Začiatkom jari 1945 prichádzalo v našom regióne k oslobodeniu obcí. Naša obec bola počas II. svetovej vojny oslobodená 2. apríla. Tento rok, v utorok po veľkej noci, uplynulo 79 rokov od oslobodenia Horných Orešian. Tieto udalosti pripomína už od roku 1946 Pamätník oslobodenia obce, ktorý stojí pri obecnom úrade.

Množstvo akcií nás ešte čaká, o čom svedčí plný kalendár podujatí. Rád by som vás na ne v mene obce pozval. Ak nie inak, treba ich podporiť aspoň svojou účasťou. Je potešením každého organizátora, keď podujatie, ktoré pripraví, je podporené a plné návštevníkov.

Na záver by som vám chcel popriať plno síl a pozitívnej energie z prichádzajúcich jarných dní. Prajem vám veľa pekných dní strávených s rodinou a priateľmi.

Ing. Marek Boháček
starosta obce

ZOPÁR AKTIVÍT ČLENOV MO JDS V HORNÝCH OREŠANOCH

Príjemné vianočné sviatky vystriedali prvé dni nového roka. Niesli sa v znamení slávnostnej atmosféry, ktorú nám pripravili Krušpanskí črptáci svojím krásnym koncertom.

Vďaka ich vystúpeniu sme ešte chvíľu zotrvali v pokojnej vianočnej idylke. Vo februári sa už tradične stretlo stodesať členov našej organizácie na výročnej členskej schôdzi.

Podľa programu si najprv vypočuli vyhodnotenie činností a hospodárenia za rok 2023. To, že činnosť organizácie bola bohatá a pestrá skonštatovala aj podpredsedníčka Okresnej organizácie JDS v Trnave Mgr. Mária Špačková. Vyjadrila vďaka všetkým, ktorí na tom mali svoj podiel.

Zaujímavé tipy, ako využiť voľný čas, rozvíjať kultúrne, športové, vzdelávacie a spoločenské aktivity obsahuje návrh plánu na rok 2024. Sú v ňom zahrnuté turistické vychádzky, účasť na športových hrách, varenie gulášu, tematické výlety a ďalšie zaujímavé činnosti. Súčasťou schôdze bolo, samozrejme, aj spoločenské posedenie s bohatým občerstvením, o ktoré sa postaral pán Alexander Boháček so svojím tímom. Ten tvorili všetci členovia výboru MO JD. Ďakujeme.

Prvou spoločnou akciou bolo Premietanie Orešanského rínku. Z divadelného pásma, ktoré pre nás pripravilo OZ FidliCanti, sme sa dozvedeli cenné zaujímavosti o mlynároch v našej obci. Boli veľmi dobre spracované.

Ani sme sa nenazdali a jar zaklopala na dvere. Nedala šancu zime, ktorá mohla kralovať ešte nejaký ten týždeň. Prvé slnečné náznaky tepla nás vylákali do prírody, ktorá nám po zime vlieva do žíl vitalitu, energiu a optimizmus. Turistická vychádzka viedla cez Hájiček na Majdán a späť cez Holý vrch do Hoštákov. Kochali sme sa obrovskými kobercami rozkvitnutých snežienok, vôňou prvých fialiek a žltých kvetov zlatého dažďa.

Deň zdravia 2024

Ako zostať v dobrom zdravotnom stave čo najdlhšie sme sa dozvedeli od odborníkov na Dni zdravia, ktoré pripravil OcÚ v spolupráci s MO Červeného kríža. Zmerali nám tlak, hodnoty cukru a tuku v krvi a ponúkli zdravotné rady, ako si udržať plnohodnotnú jeseň života. Vďaka za ich ochotu, milý a profesionálny prístup. A opäť sú tu sviatky jari, ktoré pre nás zosobňujú veľkonočné kresťanské udalosti. Vnímame ich ako rodinné. Ich zmyslom je byť s tými blízkymi, s ktorými sa cítime dobre, na ktorých nám záleží. Doprajme si láskavé slová, dokážme sa spolu tešiť a tak majme sviatok v srdci.

*Príjemné sviatočné chvíle vám všetkým
prajú členovia výboru MO JDS v Horných Orešanoch.*

NOVINKY ZO SČK, MIESTNEHO SPOLKU HORNÉ OREŠANY

Vážení čitatelia Hornoorešana!

Naša organizácia dlhé roky pracovala pod vedením pani Evy Chralovej, ktorá bola našou predsedníčkou neskutočných 25 rokov. Pani Evička sa rozhodla užívať si krásne chvíle dôchodku a ukončiť pôsobenie v tejto funkcii. Na výročnej členskej schôdzi sa s nami rozlúčila a my sme jej spoločne poďakovali za krásne roky, ktoré venovala nášmu spolku. Zároveň sme za novú predsedníčku jednohlasne schválili pani Katarínu Pagáčovú, ktorá je už dlhoročnou členkou výboru miestneho spolku. Na výročnej schôdzi sme zhodnotili minulý rok 2023 a schvaľovali návrhy na tento kalendárny rok 2024. Taktiež sme odmenili viacnásobných darcov krvi. Plaketu MUDr. Kňazovického za stonásobné darovanie dostal krví pán Mário Kopúnek. Pán Pavol Bachratý dostal zlatú plaketu MUDr. J. Jánskeho za osemdesiatnásobné darovanie krvi a pán

Norbert Lackovič striebornú plaketu za štyridsaťnásobné darovanie. Darcovia boli odmenení vecnými a finančnými darmi od miestneho spolku. Spoločne sme si pochutili na výbornej večeri a zahriali sa dobrým vínom, kávičkou, ale aj sladkou pochutinou od pani Evičky.

Jednohlasne bol schválený aj výbor miestneho spolku, ktorý bude počas nasledujúcich rokov pracovať nielen v oblasti zdravia, ale bude aj spolupracovať s OcÚ a miestnymi spolkami. Hneď 26. marca MS vybavil odber krvi v našej dedine, na ktorom sa zúčastnilo 27 darcov krvi, z toho päť prvodarcov, čo nás veľmi tešilo. Všetkým veľmi pekne ďakujeme. Ďalší odber nás čaká 24. septembra 2024, srdečne vás pozývame! Ak môžete zachrániť život iným, neváhajte. Radi vás medzi sebou privítame.

Ďalšou z pripravovaných akcií je jednodňový zájazd na výstavu Gardenia Nitra, ktorý poriadame v spolupráci s Jednotou dôchodcov, a to v piatok 26. apríla 2024. Odchod bude o 8.00 hod. z parkoviska na Lázni. Pre členov SČK zakúpi vstupenky náš spolok. Dopravu si hradí každý účastník sám. Poprosím, aby ste na nahlasovali u pani Kataríny Pagáčovej osobne alebo telefonicky na 0905 400 217. Ďakujeme. V letných mesiacoch plánujeme ešte navštíviť Thermal park Dunajská Streda, ešte vás však budeme informovať prostredníctvom miestneho rozhlasu.

Touto formou chceme poďakovať všetkým členom miestneho spolku za prejavenu dôveru a veríme, že miestny spolok bude aj naďalej súčasťou našej dediny ako po minulé roky.

Výbor SČK

Harmonogram

separovaného zberu 2024

(plasty, tetrapaky, konzervy):

Vždy vo štvrtok:

11.4., 9.5. (aj papier), **6.6., 4.7., 1.8.** (aj papier),
29.8., 26.9., 24.10., 21.11. (aj papier), **19.12.**

(Fľaše, plechovky stlačiť – Tetrapaky a konzervy vypláchnuť – Vrecia zviazať)

ŠTRNÁSTE JARNÉ UPRATOVANIE

Už po štrnástykrát naše OZ spolu s ďalšími priaznivcami upratovalo náš orešanský chotár. Potešujúce je, že odpadu v prírode už nie je toľko ako bývalo desať rokov dozadu. Vtedy nebol problém za pár hodín nájsť a nazbierať plný veľký kontajner. Avšak stále sa nájdu veci, nad ktorými ostáva rozum stáť. Je to napríklad množstvo vyhodených pneumatík, ktoré sme našli pod cestou na priehradu, či vyhodené vratné alebo sklenené fľaše.

Treba si uvedomiť, že taká pneumatika sa rozkladá v prírode 250 rokov, PET fľaša zhruba 100 rokov a sklo až tisíce rokov. No aj taká jednorazová plienka má dobu rozkladu viac ako sto rokov a obyčajný špak ostáva znečisťovať prírodu až 15 rokov.

Dúfajme, že odpadu bude z roka na rok v prírode menej a brigádnikov, ktorí pomáhajú pri každoročnom jarnom upratovaní, čoraz viac.

Výbor LOMOZ, o.z.

KEĎ Z OVOCNÝCH STROMOV TRIESKY LIETALI

Dnes už takmer niet pamätníkov, ktorí by si pamätali na treskúce mrazy z 11. februára 1929. V ten deň namerali v obci Horné Orešany extrémnych - 42 °C. Mráz trhal ovocné stromy a triesky lietali za zvukov pripomínajúcich strelbu. Tento extrémny klimatický výkyv neprežilo v Malokarpatskom regióne cca 60% ovocných stromov.

Aj dnes nás ohrozujú klimatické výkyvy a preto máme o dôvod viac venovať sa záchrane starých odrôd ovocných stromov v regióne Malých Karpát. Kam nás táto cesta za posledných päť rokov zaviedla?

K širokému spektru aktivít, ktoré vykonávame nepretržite 12 mesiacov v roku. V mesiacoch január až marec ošetrujeme stromy. Uprednostňujeme poškodené a tie, pri ktorých chceme zlepšiť vlastnosti plodov v nasledujúcich rokoch za účelom pomologickej identifikácie.

V tom istom čase zbierame vrúbky z už identifikovaných stromov alebo z tých stromov, ktoré nemajú šancu vydržať až do svojej identifikácie. Čo robíme s vrúbkami? Vrúblujeme a zachraňujeme. Tak sa nám v minulom roku podarilo zachrániť jablňu zo Starej Bohatej, ktorú niekto odrezal. Stromy nevrúblujeme len pre seba. Nadviazali sme na dávnu tradíciu, kedy chodili ovocinári po krajine a vrúblovali do plánok šlachtené odrody. Prečo to robili? Napríklad

preto, aby si ľudia pri práci na poli mohli zahryznúť do šťavnatého jablka a nie trpkkej plánky. Tak, ako to napr. v remízach za kláštorom robil Alexander Greguš.

O vrúbke sa radi aj podelíme. Preto sme v tomto roku zorganizovali prvý ročník Burzy vrúbľov. Aký bol ohlas na toto naše podujatie až niekedy nabudúce. Podujatie sa totiž uskutočnilo až po uzávierke príspevkov do Hornoořešana.

V posledných dvoch rokoch sa venujeme aj pestovaniu vlastných podnikov pre budúce vrúblovanie a letné očkovanie. Zatiaľ sme úspešní s oskorušami a morušami. Tento rok uvidíme, ako dopadnú naše prvé pokusy s jablňami, hruškami a čerešňami.

Aktivitou, ktorú vykonávame 12 mesiacov v roku, je mapovanie. V krajine celoročne vyhľadávame ovocné stromy, zaznamenávame o nich údaje, fotíme ich a potom sa k nim neustále vraciame. Napríklad pri zbere a dokumentovaní plodov. Sezóna zberu sa začína už v mesiaci máj a končí sa v novembri. Plody šetrne zbierame tak, aby nedošlo k ich otlčeniu či inému poškodeniu. Časť plodov použijeme na fotenie a zvyšné putujú na pomologickú identifikáciu. Žiaľ úspešnosť identifikácie je len niekde na úrovni cca 30%, čo mrzí o to viac, že platíme aj za neúspešnú identifikáciu. Pre zaujímavosť, k dnešnému dňu máme identifikovaných niečo viac ako 80 odrôd jabloní, hrušiek a čerešní. Malé číslo, ale veľké peniaze. Sme radi, že sme opäť našli jablone hrkáč a štrudlák, či hrušky šemendzia, krivica a krvavka. A ktovie, možno v blízkej dobe nájdeme aj jablone vandličky, vraj jedny z najlepších na nakladanie s kapustou. Pamätáte si na ne?

Keď už sme pri peniazoch, združenie nie je zárobkovo činná organizácia. Naším zdrojom financií sú 2% a predovšetkým granty. Vďaka nim zachraňujeme ovocné stromy a obnovujeme kultúrne dedičstvo. Za administráciou grantov sú hodiny strávené od januára až do decembra.

Články, ktoré okrem Hornoořešana uverejňujeme aj v ďalších lokálnych periodikách a na našej Facebookovej stránke, pomáhajú rozširovať povedomie o starých ovocných odrodách. Sme vďační za ohlasy čitateľov, vďaka čomu sa nám podarilo vystopovať viacero starých ovocných stromov.

Pri mapovaní stromov pracujeme so súhlasom vlastníkov pozemkov, na ktorých stromy rastú.

Základnou pomôckou hlavne pri mapovaní v Malých Karpatoch sú dobové dokumenty, ktoré nám zachovávajú odkaz na zaniknuté sady, samoty, usadlosti. Ďalšou skupinou historických dokumentov sú tie, ktoré nám poskytujú informácie o ovocinároch (napr. o kňazovi Matejovi Oscitom), ovocných škôlkach, sortimente, ale tiež tie, ktoré nám zachovávajú odkaz na ovocné stromy v ľudovej kultúre. Napríklad hruška šemendzia, sa spomína v lacičnom texte ľudovej piesne „Už dozreli hrušky šemendačky, ľahni si ty milá, horeznačky“.

Na jeseň medzi naše nosné aktivity patrí výsadba stromov. Sadíme len identifikované odrody z nášho regiónu a len na dlhovekých podnikoch vo forme vysokokmeň alebo polokmeň. O vysadené stromy sme sa po dobu niekoľkých rokov systematicky starali.

Dostávame sa k záveru. Medzi aktivity, o ktoré sme rozšírili naše portfólio, patrí aj organizovanie výstav plodov zo starých odrôd spojených s osvetou v oblasti pestovania starých odrôd a tiež prednášky. Ukázať ovocie tej-ktorej odrody a môcť sa o nej porozprávať je asi najlepší spôsob, ako ju spoznávať a podporiť jej opätovnú výsadbu. Radi sa tiež s verejnosťou rozprávame v rámci odbornej diskusie či počas prednášok. Pre nás bola jedinečnou aj účasť v rozhlasovom projekte Rádia Devín, kde sme odprezentovali

vali Sklenú hutu z pohľadu ovocných stromov, ktoré pestovali Huncokári.

Napokon by som sa chcel ešte vyjadriť k trom veciam:

1. Ovocné remízy – výsadbe ovocných stromov pri kláštore sme sa venovali od roku 2020. Rok 2023 bol z tohto pohľadu náš posledný. Prečo? Pretože nechceme plyvať našou energiou a finančnými zdrojmi. V minulom roku sme len dosádzali stromy namiesto tých zničených a opravovali a vymieňali poškodené a zničené oporné a ochranné konštrukcie. Z roka na rok tento trend rastie. Záleží nám na stromoch a vážime si našu prácu. S výsadbou ale nekončíme. Len meníme miesto. V Aleji sv. Benedikta zostáva za nami po niekoľkých rokoch viditeľná stopa. Sme radi, že sme mohli v našej obci vykonať túto prácu a veríme, že stromy budú po mnohé roky prínosom pre všetkých.

2. Hmyzí hotel – koncom roka sme pri kláštore osadili veľkorozmerný hmyzí hotel, no skôr než sme ho stihli naplniť, bol poškodený. Medzičasom už bol poškodený druhý krát a nie, nebol poškodený vetrom. Na výrobu bolo použité kvalitné a vysušené dubové drevo, ktoré bolo spájané tvrdými a kutými skrutkami. Je zaujímavé, že „vietor“ najprv uvoľnil skrutky a až potom vylomil konkrétne diely. Nie je to prvý krát, čo sme sa v aleji stretli s vandalizmom. Čo bude ďalej s hotelom, aktuálne riešime.

3. Barokový centrálny kríž – v minulom roku sme získali viac ako 10.000 € na 3. etapu obnovy kamenného kríža, ktorý predstavuje najstaršiu zachovanú pamiatku na cintoríne. Dostali sme sa do záverečnej fázy. Kríž je už hotový a zostáva len jeho osadenie, vytmelenie a záverečná konzervácia. Aktuálne sa snažíme získať zvyšných 5.000 € na dokončenie. Preto by som rád využil aj tento článok a obrátil sa na vás, milí spoluobčania. Sme si vedomí, že v dnešnej dobe každý obracia každé euro skôr, než ho použije. Veríme však, že je našou povinnosťou zachovať pamiatky po našich predkoch. Ak by ste chceli prispieť na obnovu kríža a zachovať tak túto pamiatku i pre budúce generácie, budeme radi.

Jakub Slobodník
Ober Nussdorf o.z.

ČO S ELEKTROODPADOM?

Elektroodpad radšej prinesite na dvor obecného úradu, ako by ste ho mali dať podomovým zberačom odpadu, ktorí nemajú povolenie, licenciu na spracovanie odpadu a ani živnosť!

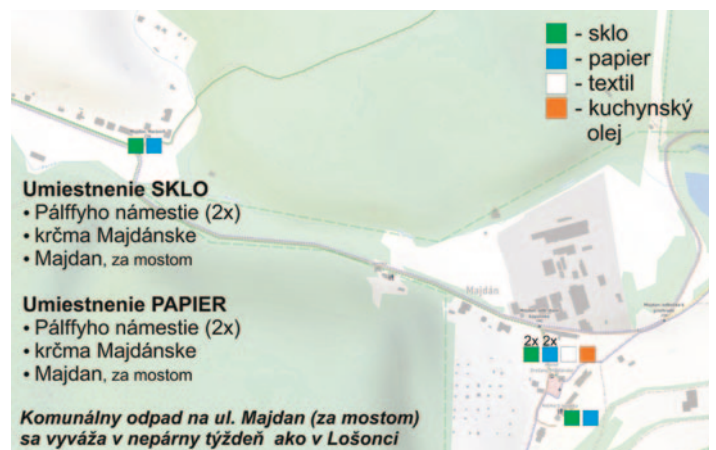
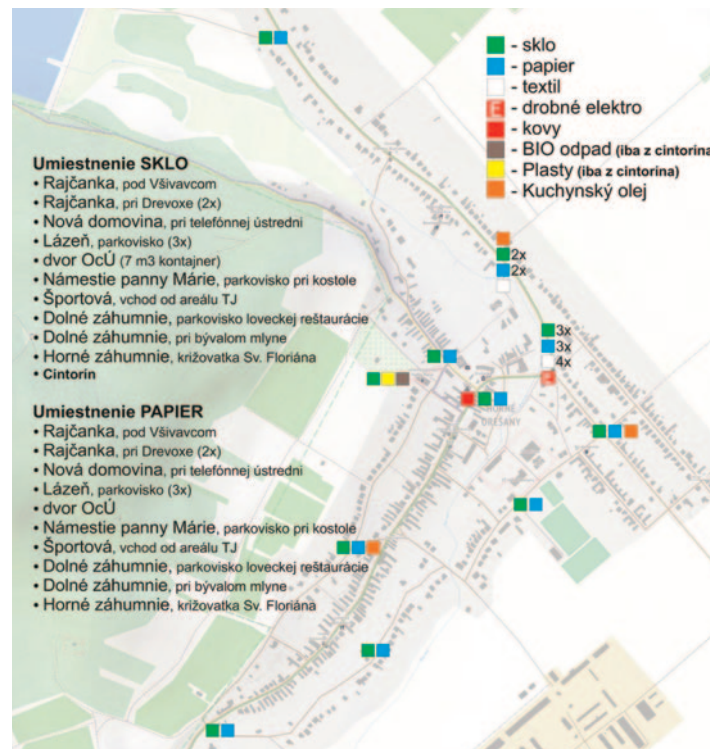
Odpad ktorý sa odovzdáva podomovým zberačom kovu, elektro a iného odpadu často krát končí niekde za dedinou bez kovových alebo iných, najviac cenených častí!

Tento odpad sa tiež nezapočítava do percenta vyseparovaného odpadu v obci – čím je nižšie percento, tým vyšší poplatok platíme do Environmentálneho fondu za tonu komunálneho odpadu.

ĎAKUJEME, ŽE SEPARUJETE ODPAD!

ROZMIESTNENIE NÁDOB NA SEPAROVANÝ ZBER V OBCI

VÝSTAVA VÍN – OREŠANSKÁ KOŠTOFKA 2024

Klub vinárov pri miestnej organizácii Slovenského zväzu záhradkárov v spolupráci s Obecným úradom v Horných Orešanoch každoročne organizuje v jarných mesiacoch výstavu vín. Nebolo tomu inak ani tento rok. Orešanská koštofka sa uskutočnila 23. marca 2024. Skôr ako vám predstavíme výsledky a víťazov výstavy, v stručnosti popíšeme priebeh organizácie tejto už tradičnej akcie v našej obci.

Organizácia výstavy vín, známej tiež ako koštofka, ochutnávka, degustácia, má niekoľko častí, ktoré prebiehajú od februára až do polovice júna. Prvou časťou je zber a registrácia vzoriek, nasleduje odborná degustácia, treťou časťou, najviac známou pre verejnosť, je verejná ochutnávka. Musíme tu spomenúť aj veľmi dôležitú časť, ktorá trvá od februára do polovice júna, a to je poskytnutie vzoriek vína a degustátorov na výstavy vín, ktoré sú poriadané v iných dedinách a mestách.

Zber a registrácia vzoriek prebieha približne dva týždne pred odbornou degustáciou. Na výstavu sa prihlasujú a dodávajú vzorky vín vyrobené z hrozna v zmysle zákona č. 313/2009 Z.z. Nakoľko veľkú obľubu si získali aj ovocné vína, tiež im umožňujeme zúčast-

niť sa na Orešanskej koštofke. Na našu výstavu sa prihlasujú a zberajú vzorky vinárov od Bratislavy – Devína po Horné Orešany a od Skalice po obec s poetickým názvom Vinodol. Často sa vyskytujú vzorky od moravských a rakúskych vinárov. Každoročne je na výstave prezentovaných okolo 500 vzoriek, prevažujú však vína z Malokarpatskej vinohradníckej oblasti. V našej obci pôsobí viac ako 40 drobnopostovateľov a niekoľko profesionálnych výrobcov vín, ktorí sa tiež každoročne prezentujú na výstave vín. V rámci tejto časti sa vykonáva náročná a namáhavá práca, pri ktorej približne 15 členov klubu vinárov musí pripraviť priestory, regály, vybalíť, roztriediť, zoradiť, označiť a všetky vzorky zaregistrovať do počítača. Výsledkom je rozdelenie a zoradenie vzoriek podľa pravidiel a v zmysle štatútu výstavy do dvanástich skupín. Každá skupina obsahuje asi 40 až 45 vzoriek, ktoré sú pridelené príslušnej komisii na degustáciu.

Odborná degustácia sa uskutočňuje jedno poobedie asi dva týždne pred verejnou ochutnávkou. Tejto časti predchádza oslovenie a pozvanie približne šesťdesiatich degustátorov v závislosti od počtu vzoriek, ktorí sú rozdelení do komisii po päť členov. Sú to odborníci na hodnotenie vín, ktorí majú absolvo-

vané degustátorské školenie ukončené skúškami, prípadne sú to vinári s mimoriadnymi výsledkami a skúsenosťami z výroby vína. Spôsob hodnotenia a čo všetko musí absolvovať a ovládať degustátor vám predstavíme v budúcom čísle Hornoořešana. Dať dokopy a koordinovať toľkých odborníkov zo širokej časti západného Slovenska je veľmi náročné. Veľmi náročná je tiež organizácia tejto časti, na ktorej sa okrem 60 degustátorov zúčastňuje 12 nalievačov. Tí z príslušnej skupiny vzoriek degustátorom nalievajú zahalené vzorky tak, aby zostali v anonymite. Ďalej sú prítomní traja zapisovači, ktorí do počítača zadávajú výsledky hodnotenia od jednotlivých degustátorov. Teda zadávajú viac ako 2500 výsledkov do pripraveného softvéru. Pre všetkých zúčastnených je dôležité zabezpečenie cateringu – občerstvenia, o to sa stará štvorčlenný tím, ktorý niekoľko dní pred celou akciou zabezpečuje potrebný servis a suroviny. Celú túto odbornú časť degustácie organizačne zabezpečuje okrem spomenutých zúčastnených ďalších 10 členov klubu vinárov. Výsledkom je finálne spracovanie hodnotenia vín, čo predstavuje množstvo graficky náročnej práce, ktorej výsledkom je vytlačenie diplomov a katalógu vín.

Verejnú ochutnávku tým, ktorí sa na nej niekedy zúčastnili asi popisovať nemusíme, ale pre predstavu o náročnosti práce spomenieme, čo všetko je potrebné urobiť. Zabezpečenie cien pre víťazov, vytlačenie medailí – samolepiek, diplomov, výber vstupného a práca počas verejnej ochutnávky si vyžaduje tím zdatných pracantov – nadšencov z klubu vinárov, dobrovoľníkov a brigádnikov. Finančne a časovo náročné je zabezpečenie boxov na chladenie vín. Do nich sú umiestnené biele a ružové vína, ktoré spolu s červenými ponúka a nalieva návštevníkom verejnej ochutnávky ďalších 10 až 12 nalievačov. Všetkých týchto ľudí vidíte v akcii počas verejnej ochutnávky v kultúrnom dome.

Poskytnutie vzoriek vína a degustátorov na výstavy vín, ktoré sú poriadané v iných dedinách a mestách, je tiež náročné na čas. Zaberie skoro každý týždeň celý deň od februára do začiatku júna pre 3 až 4 hornoořešianskych degustátorov. Náročné je to aj materiálne – na počet vzoriek poskytnutých na iné výstavy. Ide o určitú odplatu za vzorky, ktoré nám dodali na našu koštofku prevažne drobní pestovatelia – záhradkári. Tiež sa treba zúčastňovať a vracať degustátorskú prácu. Toto prebieha od začiatku februára, tradične prvou degustáciou je Budmerický fajnkoš a končí sa začiatkom júna v Jarnej. Nespomenieme všetky, ale aspoň niektoré obce, v ktorých sa zúčastňujeme na výstavách vín. Okrem uvedených je to Cíferská výstava vín, Báhoňská výstava vín, Slovenský Grob, Vinodol, Kerestúrsky zlatý štek v Križovanoch nad Dudváhom, Doľany, Biely Kostol, Radošovce, Linčanský džbánek v Zelenčí, Dolné Orešany a niektoré ďalšie.

Výsledky 35. ročníka Orešanskej košťofky v jednotlivých kategóriách sú nasledovné:

I. Šampión bielych suchých vín

Chardonnay, 2023, nz, Dudo Miroslav – VMD, Modra

II. Šampión bielych ostatných vín

Pálava, 2023, vzh, Šatura Matej, Budmerice.

III. Šampión ružových vín

Zweigeltrebe, 2023, kab, Koliba Pavel, Čejkovice.

IV. Šampión červených vín

Hron, 2023, vzh, Uher Jaroslav, Veľký Grob.

V. Najlepšie orešanské biele

Rizling Rýnsky, nz, 2023, Novák Miroslav, Horné Orešany.

VI. Najlepšie orešanské červené – cena starostu

Nitria, nz, 2020, Novák Miroslav, Horné Orešany.

VII. Najlepšia kolekcia vín

Pesecká Leánka, Rizling Rýnsky, Veltlínske zelené, Chardonnay, Víno Černý, Hlohovec.

Najlepšie ovocné víno

Čierne ríbezle, 2021, Prokop Peter. – PROVIN, Senec.

Organizátori výstavy ďakujú všetkým vystavovateľom, degustátorom, účastníkom verejnej výstavy, dobrovoľníkom a všetkým tým, ktorí akoukoľvek formou pomohli pri organizácii 35. ročníka výstavy vín v Horných Orešanoch – Orešanskej košťofky.

Ing. Marko Novák, CSc.
predseda ZO SZZ

TVORIVÁ KNIŽNICA A LITERÁRNA BESEDA S BRAŇOM JOBUSOM

Obecná knižnica v Horných Orešanoch je otvorená pre všetkých obyvateľov každú stredu a piatok od 17.00 do 19.00 hod. Počas otváracích hodín si môžete zadarmo založiť čitateľský preukaz, vypožičať alebo vrátiť knihy, prípadne sa zúčastniť na rôznych literárno-kultúrnych podujatiach.

Od roku 2023 sa knižnica aktívnejšie zapája do súčasného diania obce. Naším cieľom je vytvoriť miesto, ktoré bude zaujímavé a atraktívne pre všetky vekové kategórie. Veľmi nás teší záujem o tvorivé dielne pri obecnej knižnici, pretože aj 2. séria mala u vás veľký úspech. V tvorivých dielnach budeme aj naďalej pokračovať, avšak počas leta bude menšia prestávka. Uvidíme sa ešte na Letnom kine a potom od jesene sme tu zase.

Taktiež obecná knižnica začala aktívne spolupracovať so ZŠ s MŠ Horné Orešany. V mesiaci marec, ktorý je venovaný knihám, otvorila svoje dvere žiakom 1. stupňa a škôlkarom. Okrem toho, že žiaci navštívili priestory knižnice, taktiež zábavnou a hravou formou získali nové informácie o jej fungovaní, o rôznych literárnych dielach, ako aj o ich autoroch, hrdinoch a iné poznatky. Dúfame, že sa deťom u nás páčilo a navštívia nás v blízkej budúcnosti zase.

HUDBA, HUMOR A KNIHY

V neposlednom rade sme vďační za to, že sme mohli už po druhýkrát zorganizovať v priestoroch kultúrneho domu literárnu besedu. Minulý rok prijala pozvanie naša rodáčka Andrejka Gregušová a tento rok zase výborný spisovateľ, hudobník a skladateľ Branislav Jobus. Jeho literárno-hudobné pásmo pod názvom Jobusovky zaujalo každú vekovú kategóriu. Svoje čítanie autor doplnil spevom, hraním na hudobný nástroj vyrobený z rýľu a humorom, čo je vždy super kombinácia. Ponuka kávy, čaju, či limonády dotvárala atmosféru besedy. Návštevníci mali možnosť si zakúpiť knižky autora, alebo kúpou kníh v knižnej burze mohli podporiť knižnicu, pretože za získané finančné prostriedky budú zakúpené nové knižné tituly. Na záver podujatia Branko odpovedal na rôzne otázky a podpísal svoje knižky. Súčasťou podujatia boli aj tradičné tvorivé dielne. Deti si podľa vlastnej fantázie vytvorili krásne záložky do nových alebo staronových kníh. Chceme sa veľmi pekne poďakovať Braňovi Jobusovi, že prijal naše pozvanie a všetkým vám, ktorí ste prišli a podporili nás.

Taktiež ďakujeme všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinili o zmodernizovanie, zosúčasnenie stavu knižnice, či doplnenie knižného fondu. V kultúrno-spoločenských aktivitách chceme aj naďalej pokračovať, pretože na základe vášho záujmu o naše podujatia, o návštevu knižnice vidíme, že to čo robíme, má zmysel. Nezabudnite sledovať internetovú stránku obec, profil obce a obecnej knižnice na Facebooku, pretože tam získate najaktuálnejšie informácie o plánovaných aktivitách knižnice. Na obecnej stránke, v sekcii obecná knižnica, taktiež môžete nahliadnuť do online zoznamu kníh, ktorý priebežne dopĺňame a aktualizujeme. Ďakujeme!

Mgr. Ivana Korytárová

Z KOMISIE KULTÚRY, ŠPORTU A VZDELÁVANIA

Vážení spoluobčania, milí Orešanci!

Rok 2023 nám prebehol ako voda, už aj sviatky jari sú za nami. Ešte pred nimi sme spolu, veľmi dôstojne, pochovali basu. Ďakujeme FidliCantom za program a našim ženičkám v kuchyni za parádne šišky a fánky. Bez nich by fašang nebol fašangom. Veľká vďaka ešte raz.

Rok 2024 bude nesmierne bohatý. Bohatý na kultúrne, spoločenské a športové akcie v réžii či už komisie kultúry, alebo združení v našej dedinke. Myslím, že všetci, čo v Orešanoch niečo organizujú sa už teraz tešia na všetkých vás. Za komisiu kultúry, športu a vzdelávania (KKŠaV) vás už teraz pozývam na naše tradičné akcie. Či už to bude Deň matiek, Deň detí, Cesta k vodníkovi alebo iná, o každej vás budeme včas informovať prostredníctvom obecného rozhlasu alebo aj na obecnej stránke. Zatiaľ vám prajem krásnu snečnú jar.

Štefan Szrsen
predseda KKŠaV

KARNEVAL PLNÝ KRÁSNYCH MASIEK

Vážení čitatelia Hornoorešana!

Nadväzujem na nášho pána predsedu, ktorý informoval o množstve pripravovaných akcií našej komisie kultúry, športu a vzdelávania pri OcÚ v Horných Orešanoch.

Jednou z prvých akcií bol Maškarný ples, ktorý sa konal 3. februára 2024 v KD v Horných Orešanoch. Musím vám povedať, že sme boli veľmi milo prekvapení veľmi veľkou účasťou masiek, ale aj prítomných v „civile“. Zrazu sa KD premenil na krajinu zázrakov, v ktorej sa nachádzali princezné, rozprávkové postavičky, policajti, víly... no neskutočné množstvo krásnych masiek. Niektoré boli vyrobené doma vlastnoručne s veľkou dávkou kreativity. Spoločne sme sa predstavili publiku, ktoré nás odmenilo potleskom a potom sa začala tanečná zábava. „Kmotor“, ktorého stvárnil pán starosta, nám vyhrával do tanca rôzne hity, za čo mu ďakujeme a sme radi, že sa pridala k nám maskám a má záujem s nami tráviť aj chvíle svojho voľného času. Odmeniť jednu masku by bolo veľmi ťažké, preto sme sa rozhodli odmeniť všetky masky malými vecnými cenami a sladkou odmenou.

Členka kultúrnej komisie Miladka Obúlaná si sama vyrobila krásnu masku šaša, aby mohla vítať ostatné masky pri príchode. Patrí jej za to nesmierne poďakovanie. Bola úžasná, klobúk dole pred jej šikovnosťou. Spoločne sme sa bavili do večerných hodín a s po-

kojnou dušou a krásnym pocitom sme sa rozlúčili. Nakoľko sme akciu organizovali prvýkrát, boli sme veľmi spokojní s účasťou vás občanov a vašich ratolestí. Veríme, že aj v budúcom roku 2025 sa znovu uvidíme a spoločne prežijeme krásne chvíle plné zábavy, tanca a prekvapení. Zúčastneným členom KKŠaV a dobrovoľníkom, ktorí sa podieľali na tomto podujatí, veľmi pekne ďakujem. Vidíme sa v budúcom roku 2025.

Katarína Pagáčová (Uličná)
členka KKŠaV

CELÝ ŽIVOT SA UČÍME

Veľmi sa teším, že z radov dospelých FidliCantov vyšla túžba priučiť sa v hereckom remesle. Veď každý, kto už niekedy stál na pódiu a pozeral do svetiel reflektorov a zvedavých očí divákov vie, že to vôbec nie je ľahké. Ochotníci z Divadla z Rínku sa v sobotu 23. marca ochotne zúčastnili na divadelnom workshope pod vedením profesionálnej herečky a pedagogičky pani Kataríny Vargovej Petrusovej, a to takmer v plnom počte. Cvičili sme sa v hereckom prejave, v rétorických a pohybových zručnostiach a najmä v schopnosti vnímať jeden druhého, počúvať sa navzájom a reagovať na seba, vžiť sa do pocitov svojho partnera. Spoločne sme usúdili, že práve tieto schopnosti sú v dnešnej dobe dôležité nielen na javisku – na doskách, ktoré znamenajú svet, ale aj v každodennom reálnom svete, vo všetkých sférach našej spoločnosti. O to viac nás potešil záujem o tréning aj u našich najmladších. Deti trénovali podobne ako my, snažili sa zo všetkých síl a prejavili veľa talentu. Nás starších naplnila radosť a nádej, že FidliCantom rastú parádni nasledovníci, a to nielen muzikanti, ale aj herci. Na záver by som sa chcela poďakovať OcÚ Horné Orešany a OcÚ Lošonec za pomoc a podporu tradičných akcií, ktoré organizujeme, ale aj za podporu v aktivitách, ktoré nám pomáhajú neustále sa zlepšovať. V mene FidliCantov vás zároveň srdečne pozývam na všetky podujatia, ktoré si ešte v tomto roku spolu užijeme, a na ktorých už usilovne pracujeme.

Andrea Gregušová
FidliCanti

POD ZELENOU VEŽOU

(pokračovanie z minulého čísla)

Habáni na tú dobu mali veľmi dobrú a jednoduchú technológiu – máčali slamené došky – otičky – do tekutej hliny, a tak potom pokrývali domy a hospodárske budovy svojich habánskych dvorov. Lebo vtedy nebol ešte realizovaný výnos neexistujúcej panovníčky Márie Terézie o stavaní takzvaných fajermúrov – protiohňových múrov medzi domami v domovej zástavbe.

Čo sa týka hornoorešanského erbu, W. Aiban ho za richtárovania V. Hutera overil v roku 1561 pečatidlom v renesančnom štýle – motykou, vyrastajúcim orechom a vinohradníckym nožom obkoleseným viničom do tvaru renesančného erbu. Predošlý bol v gotickom erbe len s orechom s tromi koreňmi. Súčasný erb by sa dalo povedať, že je hybridným erbom v gotickom štýle s pridaním motyky a vinohradníckeho noža.

V roku 1584 za richtára Aibana prichádzajú do Horných Orešian Chorváti. Na Slovensko ich prišlo okolo 70-tisíc. Najmä na západné Slovensko až po Dobrú Vodu.

V Orešanoch sa usadili od Golnogu až po takzvanú chorvátsku stu-

dienku, ktorá je dodnes na Hornom záhumní (bývalé záhradky). Už v roku 1582 boli cechy ševcov a mlynárov. Jeden mlyn bol postavený aj v Šnajdároch. Mlyny v Orešanoch stavali prisťahovalci od údolia rieky In, ktorí predtým pochádzali z Holandska, Hal je údolie a In rieka. Preto Halin, Halinár – tieto priezviská sú pôvodne užívané na Morave ešte dodnes.

U nás ich menovali Halenári a hovorili im aj Habáni, lenže sa nezaoberali fajansou ako švajčiarski Habáni.

Matej Bel z Očovej, slovenský polyhistor, ktorý pobýval určitý čas v kaštieli v Suchej nad Parnou, sa vyjadroval o habánoch žijúcich v úhladnom prostredí. Nemci v Orešanoch nemeckých pochádzali z Lotrínska a z Tirolska.

V Horných Orešanoch žili aj slovenský Halenári v časoch richtára Mamroviča. Tí dostali priezvisko, pretože šili haleny. Všetko je písane podľa rozprávania starých ľudí, občanov už dávno zomrelých. Všetko medzi dvomi tureckými vpádmi. Tatári, ale aj Turci boli lovci ľudí, boli vojaci a chovali kone. Medzi sebou sa považovali za vyššiu triedu.

Majdán síce pochádzal z Chorvátska, ale korene mal turecké. Choval na Majdáne turecké kone, sústreďoval ich a predával.

Milan Longauer

BK VIKTORIA HORNÉ OREŠANY: SPOLOČNE DO NOVÉHO ROKU!

Ahojte bežci a priatelia zdravého životného štýlu, po úspešnom minulom roku sme plní očakávaní a nadšenia do nových výziev, ktoré nám prinesie aj tento rok. V našom klube sme rozhodnutí pokračovať v bežeckých dobrodružstvách a zapojiť sa do ďalších podujatí, ktoré nám ponúka okolie.

Medzi bežecké podujatia, na ktorých sme sa od začiatku roka zúčastnili, patria napríklad Novoročný beh Trnavou, Trojkraľova šestka, Suchovská 15, Majcichovská desiatka či Čiernoklačianska Pyxida. A čakajú nás mnohé ďalšie.

Jednou z našich najbližších plánovaných aktivít je usporiadanie 24-hodinového behu dedinou – 24h Le Orešany. Toto podujatie nám otvorí príležitosť stráviť čas spolu a preskúmať krásy našej obce v zdravom duchu. Víťanú sú účastníci všetkých vekových kategórií, a to bez ohľadu na tempo behu – každý môže ísť vo svojom vlastnom tempe. Budeme vás čakať v piatok 24. mája od 18.00 hod. na ihrisku.

Okrem toho sme radi, že vás aj tento rok môžeme pozvať na 42. ročník Memoriálu Františka Hečka – beh Cez hornoořešanské vršky, ktorý sa tradične uskutoční poslednú júnovú sobotu 29. 6.

2024. Okrem detských kategórií sú aj tento rok pripravené dve kategórie – hlavná trať dlhá 10,3 km a rekreačná v dĺžke 4,3 km. Na podujatí sa tým pádom môžu zúčastniť všetci bežci, od rekreačných až po skúsených športovcov.

Pripojte sa k nám na tieto úžasné udalosti, na ktorých sa stretáva komunita, rodiny a priatelia v atmosfére zdravia a športového nadšenia.

Tešíme sa na spoločné bežecké dobrodružstvá!

S pozdravom,

BK Viktoria Horné Orešany

O.Z. BETONÁRI HORNÉ OREŠANY

Ešte pred tromi rokmi sme kvôli nízkej účasti rozmýšľali, či pokračovať v organizácii detských turnajov. Povedali sme si, že to ešte raz skúsime a potom uvidíme. A dobre sme spravili, pretože teraz už riešime opačný problém – čo s vysokou účasťou. Na jar v roku 2023 sme privítali na detskom turnaji rekordných 71 detí a mali sme čo robiť, aby sme detský turnaj organizačne zvládli. Tento rok bolo detí ešte viac. Na 10. jubilejný detský stolnotenisový turnaj v Horných Orešanoch zavítalo až 75 detí z troch krajín, 14 detí bolo z našej obce. Novinkou bolo znovuzavedenie kategórie mládeže od 16 do 18 rokov, a tak sa súťažilo až v štyroch vekových kategóriách. Konkurencia začína byť aj na detských turnajoch veľmi silná, naše deti sa i napriek tomu nestratili, podarilo sa nám získať jedno štvrté miesto. Ďalšie naše deti skončili tesne pred bránami súbojov o medaily.

Vítazi 10. medzinárodného detského turnaja v Horných Orešanoch:

DETI od 6 do 9 rokov:

1. miesto – Foldvary Jozef (Bratislava Petržalka-SVK)
2. miesto – Jesko Kornél (Vydrany-SVK)
3. miesto – Matucha Dávid (Bernolákovo-SVK)
4. miesto – Chobor Lukáš (Nitra-SVK)

DETI od 10 do 12 rokov:

1. miesto – Bartanský Noel (Dunajská Streda-SVK)
2. miesto – Hošková Ela (Bratislava Petržalka-SVK)
3. miesto – Purtschy Michal (Bratislava-SVK)
4. miesto – Tížik Lukáš (SPST Záhorská Bystrica-SVK)

MLÁDEŽ od 13 do 15 rokov:

1. miesto – Hrtan Filip Viktor (Dunajská Lužná-SVK)
2. miesto – Konečný Tadeáš (Petrov u Strážnice-CZE)
3. miesto – Vlachovič Matej (ŠK TTC Smolenice-SVK)
4. miesto – Medvecký Matej (Horné Orešany-SVK)

MLÁDEŽ od 16 do 18 rokov:

1. miesto – Decsi Patrik (Bratislava-SVK)
2. miesto – Burian Matúš (Solčany-SVK)
3. miesto – Smik Oskar (Bratislava-SVK)
4. miesto – Mužila Ondrej (Bratislava-SVK)

Organizácia detských turnajov je náročnejšia ako organizácia turnajov pre dospelých. O to viac si ceníme a ďakujeme za pomoc všetkým dobrovoľníkom a členom nášho OZ, ktorí pomohli a priložili ruku k dielu – k vydarenej akcii. Osobitne ďakujeme Štefanovi Srszenovi, ktorý pre všetkých účastníkov turnaja navaril chutný obed.

Teší nás, že aj vďaka nám vznikajú nové turnaje. Prvou „lastovič-

kou" je spolupráca s novým oddielom ŠKTTC Smolenice. Koncom roka sme sa podieľali na spoluorganizácii ich turnaja a už sú naplánované ďalšie dva turnaje. Sme veľmi radi, že prehĺbime spoluprácu s touto obcou, ku ktorej sme mali vždy veľmi blízko.

Na záver sa chceme poďakovať vám všetkým, ktorí ste podporili náš projekt v SMS hlasovaní participatívneho rozpočtu Trnavského samosprávneho kraja. Získali sme štedrý grant, ktorý využijeme na našu činnosť a pri organizácii podujatí. A čo je podstatné, tieto financie nezaťažia rozpočet našej obce.

A čo nás ešte čaká? Vrchol jarnej sezóny – domáci turnaj štvorčlenných družstiev, na ktorý vás pozývame (13.4.) a turnaj štvorčlenných družstiev v Petrove u Strážnice (27.4.). Plánujeme sa zúčastniť aj na dvoch najväčších turnajoch na Slovensku, a to v Topoľčanoch (30.3.) a v Močenku (4.5.), ktoré budú niest' aj náš rukopis, pretože sa podieľame na spoluorganizácii.

Výsledky z týchto turnajov prinesieme v ďalšom vydaní Hornoořešana.

Ďakujeme za priazeň

Drahomír Malíšek

predseda OZ Betonári Horné Orešany

FUTBALOVÝ KLUB TJ ISKRA HORNÉ OREŠANY V PLNOM PRÚDE: NOVINKY ZO ZÁKLADNE

Počas posledných troch mesiacov sme v klube TJ Iskra Horné Orešany zaznamenali rad udalostí a aktivít, ktoré svedčia o živote a dynamike, ktorá nás sprevádza.

Pred Vianocami, 22. decembra 2023, sme spoločne oslavovali ukončenie sezóny v kultúrnom dome. Bola to príležitosť na spoločné zhodnotenie celého roku 2023, ale i príležitosť na posilnenie

vzťahov vnútri klubu. Na ukončení sa zúčastnili všetky kategórie, odhadom 130 až 140 členov, hráčov, rodičov.

Koncom roka 2023 a začiatkom roka 2024 sme sa koncentrovali na prípravu na jarnú časť súťaže. Najväčšou výzvou bolo zastabilizovanie a doplnenie kádra A-mužstva, zabezpečenie tréningového procesu, ako i doplnenie realizačného tímu A-mužstva.

Naše A-mužstvo po mesačnej pauze nabehlo 22. januára späť do tréningového procesu a pred začiatkom súťaže odohralo šesť prípravných zápasov.

Počas zimy naše mládežnícke kategórie trénovali dvakrát týždenne, prioritne v telocvični, od začiatku marca sa pripravujeme najmä vonku, na vedľajšom ihrisku. Čo nás veľmi teší je, že záujem o futbal v našej obci narastá a všetky kategórie sa rozrástli o nových hráčov.

V rámci našich snažení o neustále zdokonalovanie a podporu nášho futbalového klubu sme uskutočnili dôležité investície. Tieto zahŕňali nákup a zadováženie nového materiálo-technického vybavenia ako sú lopty, vretenová kosačka, štvrtce, ale aj obnova bufetu, čím sme posilnili našu základňu a infraštruktúru klubu.

V sobotu 16. marca sme zorganizovali brigádu, počas ktorej sme venovali pozornosť údržbe a starostlivosti o náš areál.

Sústredili sme sa na renováciu priestorov TJ ISKRA, lavičky a konštrukcie tribúny, zábradlia, brány oboch ihrísk a ostatné konštrukcie okolo hlavného ihriska získali nový náter. Bufet TJ ISKRA Horné Orešany prešiel celkovou rekonštrukciou a renováciou.

Sme veľmi radi, že naša komunita sa spojila v úsilí udržiavať ihrisko, priestory a celý areál v optimálnom stave pre celú, nielen futbalovú komunitu Horných Orešian.

V najbližších mesiacoch sa chceme sústrediť najmä na zabezpečenie kvalitného tréningového procesu a podmienok pre všetky

Zrenovovaný bufet

kategórie. Veríme, že odmenou nám bude postup na vyššie priečky v rámci jednotlivých súťaží.

Rovnako ruka v ruke prioritou zostáva plnenie cieľov, ktoré sme si stanovili koncom roka 2023 pre rok 2024, kde hlavným cieľom naďalej zostáva záchrana A-mužstva v najvyššej oblastnej súťaži.

V nasledujúcich týždňoch a mesiacoch sa môžeme tešiť na ešte viac vzrušujúcich momentov a udalostí. TJ Iskra Horné Orešany je viac ako len futbalový klub – je to srdce našej komunity a miesto, kde sa rodia priateľstvá a sny sa stávajú skutočnosťou. Budeme pokračovať v našej ceste a veríme, že naša láska k futbalu bude naďalej inšpirovať a spájať nás všetkých.

V mesiacoch máj a jún organizujeme 3 turnaje:

- ISKRA CUP U09 – v termíne sobota 18. mája

- ISKRA CUP U11 – v termíne víkend 7. až 9. júna

- Memoriál Jakuba Hodulíka – v termíne sobota 22. júna

Budeme sa tešiť na vašu podporu!

Rada klubu TJ Iskra

VÝZNAMNÉ ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

V sobotu 24.2.2024 sa dožila významného životného jubilea 100 rokov naša najstaršia občianka, rodáčka z Dolných Orešian, pani Apolónia Benovičová. Prajeme jej všetko dobré, veľa síl, nech ju pán Boh ochraňuje!

V januári oslávila krásnych 99 rokov pani Regína Danišovičová.

Obom srdečne gratulujeme!

BLAHOŽELANIE K 80-KE

a poďakovanie pánovi Rudolfovi Žaludovi za dlhoročnú prácu pre klub TJ ISKRA

DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE OBCE HORNÉ OREŠANY

Počet obyvateľov k 31. 12. 2023 :

	<15 rokov	15-18 rokov	>18 rokov	1 940 Spolu
Ženy	146	23	798	967
Muži	161	28	784	973
Spolu	307	51	1582	1940

Zmeny v stave obyvateľov ku dňu 31. 12. 2022:

Prihlásených/ Odhlásených: 64 (32 dospelých, 32 detí) / 39

Narodených/ Zomrelých: 20 / 18

Najstaršia občianka/občan: 100 rokov / 93 rokov

Program podujatí 2024

–predbežný program podujatí–

O jednotlivých podujatiach a zmenách budeme spolu s organizáciami informovať.

- 13.04. Stolnotenisový turnaj - družstvá, KD, Betonári o.z.
- 20.04. Spoločná obecná brigáda, Deň zeme, Nám. p. Márie
- 30.04. Stavanie mája, KD, OcÚ, KKŠaV
- 12.05. Deň matiek, KD, ZŠsMŠ, KKŠaV
- 18.05. Turnaj U9, areál TJ, TJ Iskra
- 24.05. 24 hodinový beh ulicami, areál TJ, BK Viktoria
- 01.06. Deň detí, areál TJ, KKŠaV, OcÚ
- 08.-09.06. Iskra Cup 2024, areál TJ TJ Iskra
- 15.06. TáčkoCup + Oldies party, areál TJ, FidlíCanti
- 22.06. Memoriál Jakuba Hodulíka, areál TJ, TJ Iskra
- 29.06. Beh cez vršky, areál TJ, BK Viktoria
- 20.07. Cesta k vodníkovi, Nám. p. Márie, KKŠaV
- 27.07. Letné kino, Ihrisko, (v prípade nepriaznivého počasia KD), Lomoz
- 03.08. Súťaž vo varení gulášu, areál TJ, TJ Iskra + JDS HO
- 07.09. Hodová diskotéka, KD, SČK HO
- 08.09. Hody
- 21.09. Poľovnícke slávnosti, farský kostol, KD, PZ Podhora, FÚ
- 24.09. Mobilný odber krvi, KD, SČK HO
- 07.10. Posedenie pri príležitosti mesiaca úcty k starším, KD, OcÚ, KKŠaV
- 12.10. Stolnotenisový turnaj - deti, KD, Betonári o.z.
- 16.10. Divadlo / predstavenie pre deti, KD, KKŠaV
- 26.10. Orešanský rínek, KD, FidlíCanti
- 31.10. Lampiónový sprievod, Športová ul. pri ZŠ, KKŠaV
- 30.11. Požehnanie adventného venca, pri KD, FÚ, OcÚ
- 30.11. Stolnotenisový turnaj - jednotlivci, KD, Betonári o.z.
- 05.12. Mikulášska jazda, začiatok Pálffyho námestie, FidlíCanti
- 06.12. Vianočná akadémia, KD, ZŠ s MŠ, ZRPS, OcÚ
- 15.12. Adventné popoludnie - punč, koláčce, trhy, KD, Lomoz, FidlíCanti
- 26.12. Jasličková pobožnosť, farský kostol, FÚ
- 26.12. Svätoštefanská ľudová sv. omša, farský kostol, FidlíCanti
- 26.12. Štefanská diskotéka, KD, SČK HO
- 28.12. Novoročná kapustnica, KD, KKŠaV, OcÚ
- 30.12. Výstup na Slepý vrch, KD, KKŠaV

Zmena programu vyhradená.

Redakcia: Obecný úrad Horné Orešany

Redakčná rada v zložení: šéfredaktor: Ing. Norbert Papranec

tajomník: Jana Sasková, členovia: Ing. M. Boháček, Mgr. M. Korch, Ing. M.

Novák, CSC., Mgr.I.Korytárová, Jazyková korektúra: Mgr. Katarína Boháčková

Regionálne noviny HORNOOREŠAN 1/2024

vychádza štvrťročne, vydané 10.4.2024, NEPREDAJNÉ

Vydavateľ: Obec Horné Orešany, 919 03 Horné Orešany 190, IČO: 00312533

Registované na MK SR pod číslom EV3057/09 ISSN 1338-9505